

Posudek diplomové práce

JANY HENDRYCHOVÉ

TEMATICKÉ KONSTANTY V ROMÁNECH ALDA PALAZZESCHIHO,

ÚRS FFUK

Diplomantka se zaměřila na románovou tvorbu Alda Palazzeschiho. K analýze zvolila tři texty, jež vznikly v různých obdobích, v různých kontextech a do jisté míry realizují rozdílné poetiky: *Il codice di Perelà*, *Sorelle Materassi*, *Il doge*. To byla jednoznačně dobrá volba, která diplomantce umožnila načrtnout v závěru značně komplexní obraz Palazzeschiho výpravného díla.

Třem analytickým kapitolám autorka předsunula úvod, formulující cíle práce, a kapitolu bio-bibliografickou. Faktografie, jež je tu zpracována, je korektní a výklad je přehledný a poučený, jediné, co lze těmto oddílům vytknout, jsou formální vady: chybějící interpunkce, pravopisné chyby (s. 8: „v níž se objevili básně“; s. 17: Dadaismus, Kubismus, Expresionismus s majuskulemi), chybné tvary (italianismy, s. 24: „teorizoval smích“; podobně ještě na s. 56 se hovoří o „atmosféře teroru“, přičemž je míněna atmosféra strachu) a občas trochu odbytá stylizace (s. 18: „stavěli se do opozice D’Annunziova nadčlověka“; s. 25: „...jehož ironický název dokazuje Palazzeschiho smysl pro ironii“). Podivně jsou přepisována některá jména francouzských básníků: Maeterlkinck, genitiv Jammeho (správně Jammese nebo Jammesa, nom. Francis Jammes). Věcně, jak řečeno, je však výklad v pořádku (jediné, co mi není zcela jasné, je datování fašistické éry roky 1922-1934, s. 25). Domnívám se, že tato nedopatření jsou nejspíš produktem chvatu, v němž byla práce dokončována.

Velmi zdařilé je jádro práce, vlastní tři analytické kapitoly. *Il codice di Perelà* patří dodnes k interpretačně nejnáročnějším textům italské literatury. Interpretace, již nabízí Jana Hendrychová, je nesporně koherentní a umožňuje lepší porozumění textu (a to i proto, že autorka mu nic nevnucuje a je si vědoma skutečnosti, že román není alegorií vyžadující jediný výklad). Není ovšem pravda, že Palazzeschi se nechal inspirovat technickým manifestem futurismu (s. 29), ten je až r roku 1912 a Palazzeschiho román byl publikován o rok dříve. Nevěděl bych ani, v čem: to, co je formálně na románu nejzajímavější – narativní „showing“ namísto tradičního „telling“, „teatralizace“ textu – nemá ve futuristických manifestech žádnou oporu. Pokud jde o ústřední figuru, sama autorka konstatuje, že je pravým protikladem futuristického vitalismu. Zajímavou otázkou by bylo, do jaké míry v tom lze hledat krepuskolární rezidua.

Za nejlepší pokládám kapitolu věnovanou románu *Sorelle Materassi*: analýzy tu jsou velmi jemné, Palazzeschiho nonkonformní psychologismus – s nejednoznačnými morálními konsekvencemi – je tu popsán bezchybně. Oceňuji také partie, v nichž se autorka zamýšlí nad Palazzeschiho stylistickými a narativními postupy.

Výborná je rovněž analýza románu *Il doge*, pozoruhodného experimentu starého muže, kterým Palazzeschi dokázal souznít s experimentální atmosférou šedesátých let. Za velice bystrý pokládám postřeh, že jistou „chorálností“ se tato próza odvolává na o půl století mladšího *Perelu*. Vztah Palazzeschi a neoavantgarda by si ovšem možná zasloužil detailnější rozbor. V textu je jen naznačen, *Il doge* je tu letmo charakterizován jako jeden z neoavantgardních jazykových experimentů. Neoavantgardní experimenty však byly převážně jiného druhu: jazyk v nich byl rozbíjen, znovu lepen z citátů a ready made, někdy byl vehikulem nonsensu. Konfrontace toho, jak zachází s jazykem neoavantgarda a jak Palazzeschi, by byla určitě velmi plodná. Tento autentický „modernista“, který se nikdy nezastavil v pevném bodě, by se najednou začal jevit jako „klasik“.

Úhrnem:

Analýzy všech tří románových textů mají po mém soudu vysokou úroveň. Zavírám oči před formálními nedopatřeními (byť místy brutálními) a práci hodnotím jako výbornou.

Praha, 28. 5. 2016

doc. PhDr. Jiří Pelán, PhD.

oponent